ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون نقاشی سیلور در دانشجویان

راضیه نصیرزاده[1*]، نرجس عرفان منش[2]

۱. باشگاه پژوهشگران و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، شیراز، ایران
۲. مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی عرفان، شیراز، ایران

نشریه پایش
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۳/۲۷
سال شانزدهم، شماره چهارم، مرداد ـ شهریور ۱۳۹۶ صص ۴۷۱-۴۶۵
[نشر الکترونیک پیش از انتشار- ۱۱ تیر ۹۶]

چکیده

مقدمه: محدودیت‌های کلامی افراد، و فقدان آگاهی آن‌ها نسبت به هیجانات و اعمال خود ، ارزیابی روان شناختی آن‌ها را با محدودیت-هایی مواجه ساخته است. بنابراین نیاز مبرمی برای شناسایی و کاربرد ابزار تشخیصی غیر کلامی که بتواند هیجانات و مهارت‌های شناختی افراد را مورد ارزیابی قرار دهد، وجود دارد. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی روایی و پایایی مقیاس آزمون نقاشی سیلور (Silver Drawing Test) در جمعیت دانشجویی شهر شیراز انجام گرفت.

مواد و روش کار: ۵۰۰ نفر از دانشجویان شهر شیراز به شیوه خوشه ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. آزمودنی‌ها آزمون نقاشی سیلور(SDT)، را انجام دادند و به پرسش‌های پرسشنامه‌های خلاقیت عابدی، مقیاس افسردگی- اضطراب - استرس(۴۲ سوالی)، نسخه دوم مقیاس بیان حالت- صفت خشم و آزمون هوشی آزاد از فرهنگ کتل پاسخ دادند؛ و داده ها با استفاده از آزمون های متناسب مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: روایی همگرا از طریق تعیین ضریب همبستگی آزمون نقاشی سیلور با پرسشنامه‌های خلاقیت عابدی، مقیاس افسردگی- اضطراب - استرس(۴۲ سوالی)، مقیاس بیان حالت- صفت خشم(نسخه دوم)، و آزمون هوشی آزاد از فرهنگ کتل احراز شد. ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس‌های هیجانی آزمون نقاشی سیلور۰/۹۲و برای مقیاس‌های شناختی۰/۶۴؛ پایایی نمره‌گذاری برای ۳ تکلیف نقاشی پیش‌گویانه، نقاشی تخیلات و مشاهدات به ترتیب برابر ۰/۸۳، ۰/۸۱ و ۰/۷۸گزارش شد.

بحث و نتیجه گیری: براساس نتایج پژوهش آزمون نقاشی سیلور(SDT)، واجد ویژگی‌های روان‌سنجی مورد نیاز برای کاربرد در پژوهش‌های روان‌شناختی و تشخیص‌های بالینی است.

کلیدواژه: آزمون نقاشی سیلور، پایایی، روایی

* نویسنده پاسخگو: شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، باشگاه پژوهشگران و نخبگان
E-mail: raznasirzadeh@gmail.com

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.16.4.7.0]

مقدمه

تلاش برای طراحی شیوه‌ها و فنون نوینی که ضمن سادگی در اجرا، قادر به برقراری ارتباط با مراجعان باشند و آن‌ها را به ارائه اطلاعات درباره خویش ترغیب نمایند، همواره یکی از اهداف اصلی متخصصان تشخیص روانی و روان درمانگران بوده است[۱] علاوه بر این وجود آزمون‌های روانی با خصوصیات روان سنجی مناسب، امکان تشخیص سریع، غربال‌گری، بررسی اثربخشی شیوه‌های درمانی و راه‌اندازی مطالعات همه گیرشناسی را میسر می‌سازد [۳-۲]. پاسخ‌گویی به چنین نیازهایی منجر به ساخت و عرضه ابزارهایی همچون پرسشنامه‌های خودسنجی، و نیز آزمون‌های عینی و فرافکن، گردید. ابزارهایی که به سهم خود دارای مزایا و معایبی هستند[۴]. بیش از ۵۰ سال از زمانی که روان‌شناسان، نقاشی را برای ارزیابی هیجانات و هوش مورد استفاده قرار دادند، و بیش از ۴۰ سال از زمانی که هنردرمانگران ادعا کردند نقاشی می‌تواند بهزیستی هیجانی را تشخیص و ارتقا دهد، می‌گذرد[۵]. براین اساس آزمون‌های ترسیمی را می توان به منزله یک فعالیت بالینی- فرافکن دانست که افراد، پاره‌ای از عمیق ترین اسرار روان، هیجانات و شخصیت خویش را در آن‌ها منعکس می‌سازند[۷-۶]. Silver Drawing Test (SDT) در بدو امر به منظور ارزیابی مهارت‌های شناختی در کودکان مبتلا به ناتوانی‌های کلامی طراحی گردید؛ کودکانی که گرچه نمی‌توانستند بشنوند، صحبت کنند یا حتی لب- خوانی کنند اما می‌توانستند نقاشی های بسیار جالب و استثنایی بکشند. با توجه به نبود آزمونی برای ارزیابی هوش این کودکان و نیز عملکرد چشمگیر این کودکان در آزمون‌های خلاقیت، سیلور آزمون نقاشی را ارائه کرد که شامل سه بخش مجزا بود بخش اول: آزمون نقاشی پیش‌گویانه نام دارد. در این بخش که برای ارزیابی توانایی توالی و تغییر در ظاهر اشیا به کار می‌رود سه تکلیف شناختی(پیش‌بینی توالی، افقیت و عمودیت) به آزمودنی‌ها ارائه می‌شود و از آن‌ها خواسته می‌شود تغییراتی که در ظاهر و موقعیت اشیا دیده می‌شود را ترسیم کنند. پاسخ‌های آزمودنی‌ها در یک طیف ۶ درجه‌ای از صفر تا ۵ نمره‌گذاری می‌شود. بخش دوم، نقاشی تصورات نام دارد و برای ارزیابی محتوای هیجانی واکنش‌ها و نیز سه مهارت شناختی(انتخاب، ترکیب و ارائه) مورد استفاده قرار می- گیرد. در این آزمون تصاویری به آزمودنی‌ها ارائه می‌شود و از آن‌ها خواسته می‌شود از بین آن‌ها ۲ تصویر را انتخاب و ضمن تجسم قصه آن دو تصویر، قصه آن را نقاشی کنند. همچنین قصه آن را تعریف و یا حداقل اسمی برای آن قصه انتخاب کنند. واکنش‌های افراد با توجه به محتوا یا نام قصه‌ای که کودک خلق می‌کرد در سه مقیاس محتوای هیجانی، خودانگاره و استفاده از شوخی در یک طیف رتبه‌ای ۷درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. مهارت‌های شناختی (توانایی انتخاب، توانایی ترکیب و توانایی ارائه کردن) نیز در یک طیف ۶ درجه‌ای از صفر تا ۵ نمره‌گذاری می‌شود. در بخش نقاشی مشاهدات، که توانایی نشان‌دادن ارتفاع، پهنا و عمق در یک طیف ۶ درجه‌ای لیکرت(از صفر تا ۵) رامورد ارزیابی قرار می‌دهد، سه استوانه و یک سنگ در ابعاد و اندازه‌های مختلف بر روی یک صفحه کاغذ گذاشته می‌شود و از آزمودنی‌ها خواسته می‌شود تا به ترسیم آن‌چه می‌بینند، بپردازند[۵].

آزمون مذکور تاکنون در کشورهای مختلف از جمله روسیه، تایلند، استرالیا، ترکیه و ... مورد استفاده قرار گرفته است[۱۰-۸]. Silver پایایی نمره گذاران مقیاس نقاشی پیشگویانه، مشاهدات و تخیلات را به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۹۱ و ۰/۹۸ گزارش کرد[۵].

Moser نیز ضرایب۰/۸۶، ۰/۴۵ و ۰/۶۵ را برای پایایی نمره‌گذاران و ۰/۸، ۰/۸۴ و ۰/۵۶ را برای پایایی بازآزمایی گزارش کرده است. [۱۱]. همبستگی معنادار بین نمرات آزمون نقاشی سیلور با عملکرد آزمودنی‌ها در آزمون‌های خلاقیت [۸] آزمون‌های خواندن [۱۲] آزمون‌های درک خواندن[۱۳] هوش[۱۱ و۵] به دست آمده است. ضمن این‌که این آزمون قدرت تمایز افراد بهنجار از افراد پرخاشگر و افسرده را داراست[۵-۴]. محدودیت‌های کلامی افراد، فقدان آگاهی آن‌ها نسبت به هیجانات و اعمال خود، ارزیابی روان‌شناختی آن‌ها را با محدودیت‌هایی مواجه ساخته است. علاوه بر این تعیین هنجار برای هر آزمون روانی به ویژه آزمون‌هایی که در فرهنگ دیگری ساخته شده و قرار است در فرهنگ متفاوتی به کار گرفته شود به هموار شدن مسیر پژوهش‌های آتی، قابل اندازه‌گیری شدن عینی نتیجه تغییرات درمانی و روش‌های روان‌درمانی، تشخیص سریع مشکل، غربال کردن و تعیین نقطه برش منجر می شود. همچنین فراهم ساختن امکان انجام مطالعات همه‌گیرشناسی، زمینه برنامه ریزی در جهت پیشگیری از اختلالات روانی، تنظیم برنامه های درمانی، آموزش نیرو و تهیه تمهیدات لازم در جهت گسترش بهداشت روانی را مهیا می‌سازد [۱۴]. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی پایایی، روایی مقیاس آزمون نقاشی سیلور در جمعیت دانشجویی شهر شیراز و نیز فراهم‌آوردن مقایسه‌های جنسیتی برای این سازه‌ها انجام گرفته و درصدد بررسی ویژگی‌های

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-12]

[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.16.4.7.0]

روان‌سنجی و قابلیت کاربرد یا انطباق این آزمون در دانشجویان بوده است.

مواد و روش کار

جامعه آماری پژوهش حاضر که از نوع توصیفی بود را کلیه دانشجویان دانشگاه‌های شهر شیراز تشکیل می‌دادند. از این جامعه آماری با توجه به ماهیت پژوهش، نمونه‌ای ۵۰۰ نفره از دانشجویان دختر و پسر، به شیوه خوشه ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. در این شیوه نمونه‌گیری ابتدا از هر دانشگاه شهر شیراز دو دانشکده به تصادف انتخاب گردید؛ سپس از هر دانشکده ۲ کلاس انتخاب شدند و کلیه دانشجویان آن کلاس در پژوهش شرکت کردند. آزمودنی‌ها علاوه مجموعه آزمون‌های نقاشی سیلور، پرسشنامه‌های دیگری را تکمیل کردند که در ادامه این مقاله به آن‌ها اشاره می‌شود: مقیاس-حالت- صفت بیان خشم- ۲(State- Trait Anger expression inventory-2(STAXI-2)): این آزمون دارای ۳ بخش است. بخش نخست دارای ۱۵ عبارت، بخش دوم دارای ۱۰ عبارت و بخش سوم دارای ۳۲ عبارت است. تمام عبارات آزمون با استفاده از یک مقیاس لیکرت ۴ بخشی، درجه بندی می گردد. نتایج پژوهش‌ها حاکی از پایایی و پایایی قابل قبول پرسشنامه حالت-صفت بیان خشم در میان جمعیت ایرانی است [۱۵]. مقیاس افسردگی- اضطراب- استرس ((DASS- 42)) Depression Anxiety Stress scales)این ابزار یک آزمون خودسنجی برای اندازه گیری اضطراب و افسردگی و استرس؛ شامل ۴۲ گویه و سه خرده مقیاس است. آلفای کرونباخ برای سه مقیاس افسردگی، اضطراب و تنیدگی در جمعیت غیر بالینی به ترتیب ۰/۹۱ ، ۰/۸۴ ، ۰/۹۰ گزارش شده است[۱۶].

- پرسشنامه خلاقیت عابدی: شامل ۶۰ ماده سه گزینه‌ای است. این پرسشنامه بر اساس آزمون خلاقیت تورنس و برای ارزیابی ۴ مولفه سیالی ، ابتکار ، انعطاف‌پذیری و بسط تدوین شده است . عابدی در گزارش خود ضریب آلفای کرونباخ را برای مولفه های سیالی ۰/۷۵، ابتکار ۰/۶۷، انعطاف‌پذیری ۰/۶۱ ، و بسط ۰/۶۱ گزارش کرده است. روایی آزمون با آزمون خلاقیت تورنس و دیگر آزمون ها با حدود اطمینان ۰/۹۹ معنادار گزارش شده است[۱۷].

- آزمون هوشی آزاد از فرهنگ کتل(مقیاس ۳): این مقیاس برای اندازه‌گیری هوش افراد بالاتر از دیپلم، دانشگاهیان و به طور کلی افراد هوشمند مورد استفاده قرار می‌گیرد. مقیاس ۳ شامل دو فرم A و B است زمان تعیین شده برای پاسخ‌دهی به هر یک از فرم‌ها ۱۴دقیقه است. هر فرم از چهار زیرمقیاس تشکیل شده که ترتیب و زمان اجرای آنها عبارت است از: زیرمقیاس نخست، سریها با ۱۳ماده که زمان اجرای آن سه دقیقه است؛ زیرمقیاس دوم، طبقه-بندی‌ها با ۱۴ماده که زمان اجرای آن چهار دقیقه است؛ زیرمقیاس سوم، ماتریس‌ها با ۱۳ ماده که زمان اجرای آن سه دقیقه است و زیرمقیاس چهارم، شرایط با ۱۰ماده که زمان اجرای آن چهار دقیقه است. از این‌رو، هر فرم ۵۰ ماده دارد که به صورت گروهی و مداد-کاغذی اجرا می‌شود. روایی پرسشنامه RB کتل در مطالعه هومن و بهاری [۱۸] ۰/۷۳ به دست آمد. برای تعیین پایایی مقیاس از دو روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی استفاده شد که مقدار پایایی از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۸ و با استفاده از روش بازآزمایی ۰/۷۳ به دست‌آمد. به منظور رعایت مسائل اخلاقی و فراهم آوردن فضایی امن، آزمودنی‌های شرکت‌کننده در پژوهش حق داشتند آزادانه در اجرای این طرح پژوهشی شرکت نموده و یا امتناع کنند همچنین کلیه ملاحظات اخلاقی در مورد عدم اشاره به نام و هویت شرکت-کنندگان در پژوهش، به هنگام گزارش نتایج رعایت شد. پس از اجرای آزمون و تکمیل پرسشنامه‌های پژوهش، داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS و با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ(برای احراز همسانی درونی) ضریب توافق کاپا (برای احراز پایایی نمره‌گذاری)، ضریب‌همبستگی اسپیرمن(برای احراز روایی همگرا)، و نیز آزمونT مستقل تحلیل شد.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی گروه نمونه در جدول ۱ گزارش شده است. به منظور بررسی همسانی درونی آزمون نقاشی سیلور از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس‌ها ۰/۷۲ و برای مقیاس‌های شناختی ۰/۶۴ و برای مقیاس-های هیجانی ۰/۹۲ به دست آمد. برای احراز پایایی نمره گذاری نیز از دو ارزیاب خواسته شد تا به طور مستقل به نمره‌گذاری ۳۰ نقاشی بپردازند سپس ضریب توافق کاپا بین نمرات دو ارزیاب محاسبه گردید که ضرایب پایایی نمره‌گذاری برای ۳ مقیاس نقاشی پیش‌گویانه، نقاشی تخیلات و نقاشی مشاهدات به ترتیب برابر ۰/۸۳، ۰/۸۱ و ۰/۷۸ گزارش شد. کلیه ضرایب مذکور نیز در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود. برای احراز روایی همگرا در مورد خرده مقیاس‌های هیجانی از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد.

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.16.4.7.0]

ضرایب همبستگی مقیاس محتوای هیجانی، خود انگاره و استفاده از شوخی با خرده مقیاس‌های حالت خشم، خشم جسمی و خشم بیرونی مقیاس STAXI-2 و نیز خرده مقیاس افسردگی پرسشنامه DASS-42 در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود.

همچنین همبستگی معنادار و مثبتی بین نمره سه خرده مقیاس-های هیجانی(محتوای هیجانی، خود انگاره و استفاده از شوخی) با چهار خرده مقیاس پرسشنامه خلاقیت عابدی(سیالی، بسط، ابتکار و انعطاف‌پذیری) و نیز نمره هوشبهر مقیاس هوشی کتل وجود داشت(P< ۰/۰۱). همبستگی مثبت و معنادار بین نمره خرده مقیاس توانایی پیش‌بینی توالی، توانایی نشان‌دادن ارتفاع و توانایی ارائه کردن با هوشبهر و خرده مقیاس‌های خلاقیت نیز وجود داشت.

نتایج مربوط به بررسی تفاوت‌های جنسیتی آزمودنی‌ها در تکالیف آزمون نقاشی سیلور در جدول ۲ گزارش شده است

جدول ۱: ویژگی‌های جمعیت‌شناختی گروه نمونه(SDT)

		فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	دانشجوی دختر	۲۷۵	۵۵
	دانشجوی پسر	۲۲۵	۴۵
رشته	مهندسی	۱۵۰	۳۰
	علوم انسانی	۱۵۰	۳۰
	علوم پزشکی	۱۲۵	۲۵
	هنر	۷۵	۱۵
سن	دامنه سنی	۱۸-۴۰	-
	میانگین سنی	۲۲/۹	-

جدول۲: مقایسه دختران و پسران دانشجو در خرده مقیاس‌های آزمون نقاشی سیلور (SDT)

	جنس	میانگین	انحراف استاندارد	P
توانایی نشان‌دادن ارتفاع	زن	۲/۷۸	۱/۳۴	۰/۰۴۷
	مرد	۲/۲۷	۱/۶۹	
توانایی نشان‌دادن پهنا	زن	۲/۲۹	۱/۱	۰/۰۰۴
	مرد	۲/۸۳	۱/۲	
توانایی ترکیب کردن	زن	۱/۹	۱/۴	۰/۰۴۷
	مرد	۲/۲	۱/۳	
محتوای هیجان	زن	۳/۰۸	۱/۱	۰/۰۰۰۱
	مرد	۲/۵۳	۱/۰۹	
خودانگاره	زن	۳/۲	۱/۱	۰/۰۰۱
	مرد	۲/۸	۱/۰۲	
استفاده از شوخی	زن	۳/۲	۱/۰۵	۰/۰۰۰۱
	مرد	۲/۸	۱/۰۴	

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر درصدد بررسی پایایی و روایی آزمون نقاشی سیلور در دانشجویان شهر شیراز بود. در واقع پژوهش حاضر منعکس‌کننده نتایج تلاش‌هایی است که با هدف بررسی پایایی، روایی مقیاس آزمون نقاشی سیلور انجام شده است. همسانی درونی (آلفای کرونباخ) مقیاس‌های هیجانی مقیاس SDT با استفاده از اطلاعات بدست آمده از نمونه اصلی (۵۰۰ نفر) ۰/۷۲محاسبه شده است. Helmstadter پیشنهاد کرده است مقیاسی را که ضریب همسانی درونی آن بالاتر از ۰/۵۰ است، دارای ضریب همسانی درونی قابل قبولی است و می‌تواند حداقل در پژوهش هایی که هدف آن مقایسه گروه ها با یکدیگر است، به‌کار رود [۱۹]. با در نظر گرفتن این عدد، مقیاس نقاشی سیلور، دارای ضریب همسانی درونی قابل قبولی است. و از میزان پیشنهاد شده به وسیله Helmstadter بالاتر است. از سوی دیگر Bernstein و Nunnally حداقل ضریب همسانی قابل قبول را ۰/۷دانسته اند[۲۰]. با در نظر گرفتن این عدد، نیز مقیاس SDT دارای ضریب همسانی درونی قابل قبولی است. علاوه بر این ضرایب توافق کاپا بین نمرات دو ارزیاب نیز در سطح P ≤۰/ ۰۰۱ معنی دار است. این یافته نیز به نوبه خود تایید

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.16.4.7.0]

دیگری بر برخورداری SDT از پایایی نمره‌گذاری است. این دو پایایی حکایت از این دارد که آزمون از پایایی مطلوبی برخوردار است. که با نتایج گزارش شده در ادبیات پژوهشی همسو است علاوه بر این نتایج پژوهش حاضر حاکی از وجود همبستگی معنادار بین خرده مقیاس‌های هیجانی این مقیاس با خرده مقیاس‌های حالت خشم، خشم جسمی و خشم بیرونی مقیاسSTAXI-2 و نیز خرده مقیاس افسردگی پرسشنامهDASS-42 ، و نیز خرده مقیاس پرسشنامه خلاقیت عابدی(سیالی، بسط، ابتکار و انعطاف‌پذیری) بود. ضمن این‌که بین خرده مقیاس‌های شناختی و آزمون هوشی کتل و نیز آزمون خلاقیت نیز همبستگی وجود داشت این یافته از یک سو با نتایج پژوهش‌های پیشین[۴،۵،۸] همسو است و از سوی دیگر شواهدی مبنی بر احراز روایی همگرا فراهم می‌آورد. دیگر یافته پژوهش گویای آن بود که دختران دانشجو در مقایسه با پسران محتوای هیجانی و خودانگاره مثبت‌تری داشتند و بیشتر از پسران از شوخی استفاده می‌کردند. تاریخچه انسانی و توجه به این‌که مردان در دوران باستان معمولا به شکار و جنگ‌جویی می‌پرداختند، تاکید مردان بر استقلال و رقابت و تاکید زنان بر روابط و در فکر دیگران بودن[۲۱] تقویت رفتارهای پرخاشگرانه در پسران و نکوهش چنین رفتارهایی در دختران از سوی والدین، معلمان و همسالان چون اساسا چنین صفاتی مردانه تلقی می‌شوند [۲۲]، و تفاوت‌های مغزی زن و مرد [۲۳] می‌تواند توجیه‌کننده این یافته باشند. سیلور [۲۶-۲۴] در واکنش به تکلیف نقاشی تفاوت های جنسیتی گزارش کرد که همسو با یافته‌های پژوهش حاضر است. آزمون نقاشی سیلور (SDT) که با توجه به فقدان ابزار اندازه‌گیری هوش کودکان دچار ناتوانی‌های کلامی- برای ارزیابی مهارت‌های شناختی این کودکان طراحی گردیده بود، با گذشت زمان به آزمون جامعی برای ارزیابی مولفه‌های شناختی و هیجانی کودکان و بزرگسالان تبدیل شده و مورد استفاده پژوهشگران و متخصصان بالینی کشورهای مختلف قرار گرفته است. آزمون مذکور گرچه با توجه به آن‌که هیجانات آنی را مورد بررسی قرار می‌دهد احتمالا از پایایی بازآزمایی مناسبی برخوردار نخواهد بود اما همسانی درونی قابل قبول و پایایی نمره‌گذاری بالای آن، باعث شده تا بین آزمون‌های ترسیمی جایگاه ویژه‌ای به خود اختصاص دهد. در مجموع می‌توان گفت یافته‌های پژوهش حاضر که با هدف معرفی و بررسی قابلیت کاربرد ابزار تشخیصی غیرکلامی (که بتواند هیجانات و مهارت‌های شناختی دانشجویان را مورد ارزیابی قرار دهد)، انجام گرفت، توانست در جمعیت دانشجویی شهر شیراز شواهدی دال بر پایایی و روایی قابل قبول، برای مقیاس نقاشی سیلور فراهم سازد. البته باید توجه داشت که پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی همچون محدود بودن نمونه به جمعیت دانشجویی، استفاده از یک آزمون فرافکن- که با وجود برخورداری از پایایی و روایی مناسب همچنان با محدودیت تفسیر و قضاوت ذهنی پژوهشگر دست و پنجه نرم می‌کند، و درنظر نگرفتن فرهنگ و قومیت آزمودنی‌ها، روبرو بود. با این وجود روش به کار گرفته شده در این پژوهش می‌تواند راهگشای محققان و روانشناسان در تحلیل کاربردی نتایج حاصل از سایر آزمون‌های فرافکن قرار گیرد. انجام پژوهش‌های مشابه در نمونه‌های بالینی که دارای مشکلات پرخاشگری و گوشه‌گیری هستند، و نیز مقایسه تفاوت‌های قومیتی، با توجه به آن‌که ایران کشوری است متشکل از قومیت‌های مختلف؛ پیشنهاد می‌گردد.

سهم نویسندگان

راضیه نصیرزاده: نویسنده مقاله، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها
نرجس عرفان‌منش: جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها

تشکر و قدردانی

این مقاله با حمایت مالی باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز انجام گرفته است و هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-12]

[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.16.4.7.0]

منابع

1.Oster G D, Gould Crone P. Using Drawings In Assessment And Therapy. 2st Edition, Taylor & Francis Group: New York And Hove, 2004

2.Mahvi shirazi M. Reliability, Validity and Standardization, Zuckerman's sensation seeking scale. Daneshvar (Raftar) Shahed University 2008;28: 35-49 [Persian]

3. Altay N, Kilicarslan-Toruner E, Sari C. The effect of drawing and writing technique on the anxiety level of children undergoing cancer treatment. European Journal of Oncology Nursing 2017;28: 1-6

4.Nasirzadeh R, Erfanmanesh_N. Psychometric properties scale of drawing a story among 6 to 11 years old children Journal of research in behavioural sciences2012;10: 325-331 [Persian]

5.Silver R. The silver drawing test and draw a story New York And london: Routhledge Taylor & Francis Group 2007;4,125-139

6. Khodayari Fard, S,Abedin A,Yekeh yazdandoust R,Pour shahriari M.S,Gharaei B, Comparison The Result Of Projective drawing Tests in physically abused VS. Normal Children Journal Of Family Research 2007; 3:455-469 [Persian]

7. Sheikhzakaryaee N, Moridi G, Ardalan M, Hododi F. Effect of painting on the anxiety of hospitalized cancer children. Payesh 2016; 1: 63-68[Persian[

8. Kopytin A, svistovskaya H, sventskaya V. cultural differences and similarities in RSilver(ED.)Aggression and depression assessed through art(141-158). 1st Edition, Brunner-Routledge: New York, 2005

9. Silver R. identifying Risks for Aggression and Depression Through Metaphors: The Mouse, The Bride, and the Use of Humor. 1st Edition, Purple Finch Press: New York, 2010

10. Earwood C, Fedorko M, Holzman E, Montanari L, Silver R. Screening for aggression using the Draw a story assessment. Art Therapy: Journal of the American art therapy association 2004;21:115-161

11. Moster J. Drawing and painting and learning disabilities. Unpublished doctoral dissertation New York university, New York, 1980

12. Hayes k. The relationship between drawing ability and reading scores. Unpublished master's thesis, College of New Rochelle, New Rochelle, New York, 1978

13. Anderson V. A study of the correlations between the SDT Drawing from Imagination subtest and the Gates-Mac Ginitie Reading Comprehension test with middle school students. Unpublished master's thesis, MCP Hahnemann University, Philadelphia,2001

14. Taghavi SMR. The normalization of General Health Questionnaire for shiraz university Daneshvar (Raftar) Shahed University 2008; 15: 1-12[Persian]

15. Asghari MA, Hakimi Rad E, Rezazadeh T. A preliminary validation of the psychometric of state and trait anger expression in inventory-2(STAXI-2) in sample of university students. Daneshvar Raftar2008; 15:21-34[Persian]

16. Lovibond, P F, Lovibond, S H. The Structure of Negative EmotionalStates: Comparison of the Depression Anxiety Inventories. Behavior Researchand Therapy 1995;33, 335-342

17. Abedi, J. (2002). A latent-Variable modeling approach to assessing reliability and validity of a creativity instrument. Creativity Research Journal 2002;14: 267-276

18. Hooman HA, Bahari P. Cattell's culture fair intelligence test II psychometric properties and It's relationship with Raven's progressive matrices. Journal of Psychological Research 2013; 18: 99-116 [Persian]

19. Helmstadter, GC Principles of Psychological Measurements. 1st Edition, Appleton-Century-Crofts: New York,1964

20. Nunnally JC Bernstein IH. Psychometric Theory. 3th Edition, McGraw-Hill: New York, 1994

21. Jorgensen, G. Kohlberg and Gilligan: duet or duel? Journal of Moral Education 2006; 35: 179–196

22. Connor, D F. Aggression and antisocial behavior in children and adolescents. 1st Edition, New York, Guilford Press, 2002

23. McRae K , Ochsner KN, Mauss I B. Gabriel J JD, Gross J. Gender Differences in Emotion Regulation: An fMRI Study of Cognitive Reappraisal. Group Processes Intergroup Relations 2008; 11: 143-162

24. Silver, R. sex differences un the solitary and assultive fantasies of delinquent and non- delinquent adolescents. Adolescents 1996; 31: 543-552

25. Silver, R. Age and gender differences expressed through drawing: A study of attitude toward self and others. Art therapy: Journal of the American art Therapy association 1993, 10: 159-168

26. Silver, R. Gender differences in drawings: A study of self-image, autonomous subjects and relationships Art therapy: Journal of the American art Therapy Association 1992; 9:85-92

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-12]

[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.16.4.7.0]

Payesh

Journal of the Iranian Institute for Health Sciences Research

ABSTRACT

Reliability and validity of Silver Drawing Test in students

Raziyeh Nasirzadeh[1*], Narjes Eefanmanesh[2]

1. Clinical Psychologist, Young Researchers and Elite Club, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran
2. Psychologist, Erfan Counseling and psychology Center, Shiraz, Iran

Payesh 2017; 4: 465- 471
Accepted for publication: 17 June 2017
[EPub a head of print-2 July 2017]

Objective (s): considering the verbal limitation in individuals and the lack of awareness of their emotions and their actions, their psychological assessment has been limited. There is an urgent need to identify and apply diagnostic tools that can assess the emotions and cognitive skills. Therefore, the aim of the current research was to investigate reliability, validity of the Silver Drawing Test (SDT) among students.

Methods: A sample of 500 students was selected through multistage stratified random sampling in Shiraz, Iran. Students completed the Silver Drawing Test (SDT), the Depression Anxiety Stress Scales, the State-Trait Anger Expression Inventory-2, the Cattell' s Culture Fair Intelligence test (scale3) and the Abedi Creativity Test. Data were analyzed using spearman correlation coefficient, kappa agreement coefficient, Cronbach's alpha and independent t-test.

Results: Cronbach's alpha was 0.92 and 0.64 for emotional and cognitive scales respectively, and it was 0.83, 0.81 and 0.78 for predictive drawing test, drawing from imagination task and drawing from observation task, respectively. Depression Anxiety Stress Scales, the State-Trait Anger Expression Inventory-2, the Cattell' s Culture Fair Intelligence test (scale3) and the Abedi Creativity Test.were used for evaluating the convergent validity.

Conclusion: The study findings showed that the Silver Drawing Test has acceptable reliability for utilizing in psychological research and clinical diagnosis.

Key Words: Silver Drawing Test (SDT), Reliability, Validity

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-12]

[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.16.4.7.0]

[*] Corresponding author: Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran
E-mail: raznasirzadeh@gmail.com